

Ühinenud Rahvaste
Hariduse, Teaduse ja
Kultuuri Organisatsioon

Võrgustiku liige

UNESCO
ühendkoolid

Läänemere Projekt

UNESCO Läänemere Projekti programmi „Õhu kvaliteet“ aruanne 2017/2018

Programmi koordinaator Eestis

Urve Lehestik

urve.lehestik@gmail.com

Esitati 7 programmi vaatluslehte

- Audentese Kool, õpetaja Külli Relve ja 8. klassi õpilased
- Jõhvi Põhikool, õpetaja Tiina Gaškov ja 6. klassi õpilased
- Kadrina Keskkool, õpetaja Siret Pung ja 10.-11. klasside õpilased
- Kohtla-Järve Järve Vene Gümnaasium, õpetaja Krista Piir ja 11. klassi õpilased
- Põlva Kool, õpetaja Urve Lehestik ja 8. klasside õpilased
- Pärnu-Jaagupi Põhikool, õpetaja Hele Nööri ja 8.-9. klasside õpilased
- UNESCO BSP laager Saarjärvel Põlvamaal, õpetaja Urve Lehestik ja erinevate koolide 7.-12. klasside õpilased

Programm läbiti kahes üleriigilisel üritusel toimunud töötoas

- UNESCO koolide õpilasseminar METSIK LOODUS 12.-13.10.2017 Valga Gümnaasiumis
- UNESCO BSP laagris 24.-26.08.2018 Saarjärvel Põlvamaal

Üldandmed

- Osalesid 6. – 11. klassi õpilased
- Vaatluspaigad olid enamasti sisemaal. Audentese Kooli ja Kohtla-Järve Järve Vene Gümnaasiumi vaatluskohad olid merele lähedal. Kadrina Keskkooli ja Saarjärve laagri vaatluskohad olid maastikukaitsealadel.
- Võimalike saasteallikatena nimetati neljal korral liiklust. Ühel korral nimetati linnasaastet - tehast ja katlamaja.
- Kevadperioodil teostati vaatlused 4 koolis ja sügisperioodil 2 koolis.

Programmi I osa „Okaspuud“ Vaatlusprotokollide arv 1

Programmiosa nimi	Keskmine tulemus
1. Okkakao klass	1,8
2. Okkapõlvkondade arv	5,7
3. Stressivõrsete ilmnemine	2

Programmi II osa „Samblikud“ Vaatlusprotokollide arv 7

Programmiosa nimi	Keskmete tulemuste vahemik
1. Eri samblikutüüpidesse kuuluvate liikide arvud	2,2. – 3,8. tsoon
2. Katvus	4. tsoon (44,2% - 69%)

Programmi III osa „Vahtra pigilaik (*Rhytisma acerinum*)“

Vaatlusprotokollide arv 2

Programmiosa nimi	Keskmine tulemus
Vahtra pigilaik (<i>Rhytisma acerinum</i>)	4. tsoon

Kadrina Keskkool, kus tehti vaatlused kevadel, märkis, et neile teadaolevalt esineb sügiseti nende vaatluspiirkonnas vahtra pigilaiku.

Programmi osa „Arutelu“ protokollide arv 5

Kadrina Kool, kes teostas vaatlused Neeruti maastikukaitsealal ja Läänemere Projekti laagri õpilased, kes teostasid vaatlused Saarjärvel Kuulmajärve maastikukaitsealal, ei täheldanud vaatluspaikade läheduses märgatavaid õhusaaste allikaid ja vaatlustulemusena leiti kõrge õhu kvaliteet.

Põlva Kooli ja Pärnu-Jaagupi Kooli poolt täheldati küll õhusaaste allikate olemasolu, aga õhu kvaliteet osutus vaatlustulemuste põhjal siiski kõrgeks.

Jõhvi Põhikooli poolt märgiti lähedal asuv saasteallikas ja õhu kvaliteet osutuski madalamaks kui teistes vaatluspiirkondades.

Programmi tugevused:

- Programm jaotub kolmeks eraldi kasutatavaks osaks
- Ühe osa täitmine on võimalik mahutada ühte koolitundi
- Vaid ühe osa täitmine võimaldab teha järeldusi õhu kvaliteedi kohta
- Võimalik täita aastaringselt
- Võimalik täita peaaegu iga koolimaja lähiümbruses, ka linnas
- Võimalik osaleda erivanuseliste õpilastega. Programmi tegevused vastavad II ja III kooliastme ning gümnaasiumi ainekavadele.
- Loob suurepärase võimaluse õpilaste vaatlusoskuse arenemiseks imelises kolmemõõtmelises pärismaailmas.

Edasine tegevus

- Rohkem koole osalema (programmijuht, õpetajad)
- Kasutada andmeid uurimis- ja loovtöodes (õpetajad, õpilased)
- Pildistada ja filmida programmi tegevusi (õpetajad, õpilased)
- Kasutada rohkem veebirakendust (õpetajad, õpilased)
- Tõlkida vaatlusleht ja juhendmaterjal eesti keelde (programmijuht)
- Propageerida programmi I ja III osa kasutamist ning arutelude koostamist (programmijuht)
- Suunata õpilasi vaatlustulemuste üle arutlema ja sellest programmilehe lõpus kirjutama (õpetajad)